

KUN JAAT TIETOKONEESI TOISEN KANSSA:

Pidä tietosi piilossa muilta

Mitä voi tehdä, kun lainaat tietokonettasi etkä halua, että joku muu pääsisi käsiksi yksityisiin tietoihisi? Tarjoamme joitakin näppäriä neuvoja.

Toimittaja
Steffen Nielsen

Suhteellisen tavallista ja draamavaapaata elämää viettävilläkin voi olla silti paljon sellaisia asioita, joita ei haluta jakaa kenenkään muun kanssa. Nykyään nämä salaisuudet ovat usein digitaalisessa muodossa tietokoneellasi asiakirjoina, valokuvina ja muina tiedostoina.

Vaikka kyse ei olekaan mistään valtionsalaisuuksista vaan pikemminkin yksittäisistä luottamuksellisista tiedoista, olisi niiden paljastuminen muille silti harmillista tai ainakin noloa. Kyse voi olla kirjoittamastasi viestistä, henkilökohtaisista taloudellisista tiedoista tai suunnittelemastasi syntymäpäiväyllätyksestä. Siksi voi olla hyvinkin pulmallista, jos joku muu käyttää tietokonettasi ja voisi helposti huomata jotain, mitä hänen ei missään nimessä pitäisi nähdä.

Tilanne on hankala, jos haluat lainata tietokonettasi. Pitäisikö siivota tietokone etukäteen ja säilyttää arkaluontoiset asiakirjat sekä tiedostot USB-tikulla? Yleensä ei ole tuntikarpalla aikaa suunnitella tällaista ope-

raatiota. Asioiden ei kuitenkaan tarvitse olla kovinkaan monimutkaista, sillä tilanne voidaan saada hallintaan muutamassa minuutissa, jos olet jo perehtynyt vaihtoehtoihisi.

Kolme heikkoa kohtaa

Tässä artikkelissa esittelemme kolme nopeaa toimenpidettä, jotka voit tehdä ennen kuin lainaat tietokonettasi. Voit piilottaa tiedostoja, poistaa muut digitaaliset jäljet tietokoneestasi ja mahdollisesti lukita tiettyjä ohjelmia. Kaksi ensimmäistä näistä valmisteluista ovat tehtävissä suoraan Windowsissa riippumatta siitä, käytätkö Windows 10:tä tai 11:ää. Myös tiettyjen ohjelmien lukitseminen onnistuu helposti, kun käytät tehokasta AppLocker-ilmaisohjelmia.

Lainaa tietokonetta huolitusta

Kun läheisesi käyttävät tietokonettasi tulevaisuudessa, itse ei tarvitse huolehtia siitä, että yksityiset tietosi paljastuvat. Sitten tuttavasi voi käyttää ohjelmiasi tai Resurssienhallintaa tiedostojen työstämiseen. Kaikki tärkeä pysyy piilossa, ja kun saat tietokoneesi takaisin, salaisuutesi ovat edelleen vain omassa tiedossa.

Voit jakaa tietokoneesi turvallisesti muiden kanssa, kunhan ensin piilotat tiedot, jotka haluat pitää yksityisinä.

Voit pitää nämä asiat yksityisinä tietokoneellasi:

Koneessasi on kolme heikkoa kohtaa, joita mukauttamalla voit onneksi suojata yksityisyytesi.

KANSIOT JA TIEDOSTOT

Tärkeintä on tietäenkin, että ulkopuoliset ei voi lukea luottamuksellisia asiakirjoja. Voit piilottaa ne Windowsissa.

HÄVITÄ JÄLKESI

Voit myös piilottaa työsi jäljet, kuten esimerkiksi viimeksi avatut tiedostot aloitusvalikossa ja Resurssienhallinnassa.

PÄÄSY OHJELMIIN

Monet salaisuudet on tallennettu Word-ohjelmaan ja vastaaviin. Valitse siis, mitä ohjelmia vieraasi voivat käyttää.

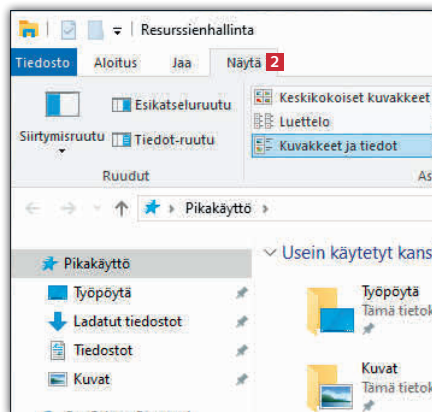
KANSIOT JA TIEDOSTOT

Piilota tiedostosi ja kansiosi

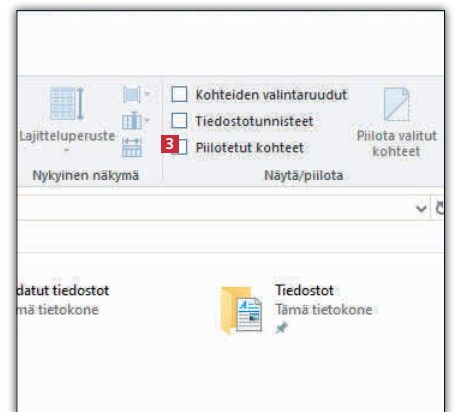
Windows 10:n ja 11:n Resurssienhallinnassa tiedoston tai kansion voi piilottaa hiiren kakkospainikkeella. Esittelemme piilotustoiminnon molemmissa Windows-versioissa, jotta voit kätkeä haluamasi tiedostot vieraskäyttäjältä.

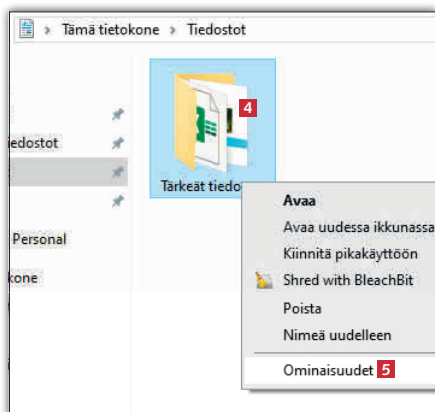
1 Avaa ensin Windows 10:n Resurssienhallinta tehtäväpalkissa näkyvästä kuvakkeesta **1**.

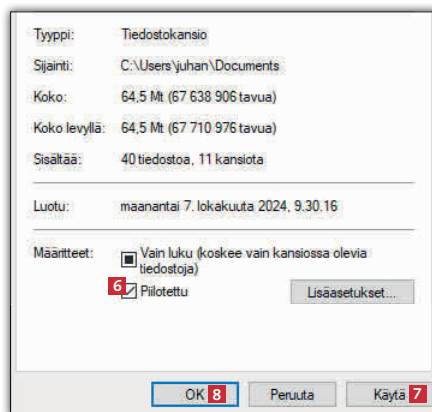
2 Valitse sitten yläreunasta **Näytä**-välilehti **2**.

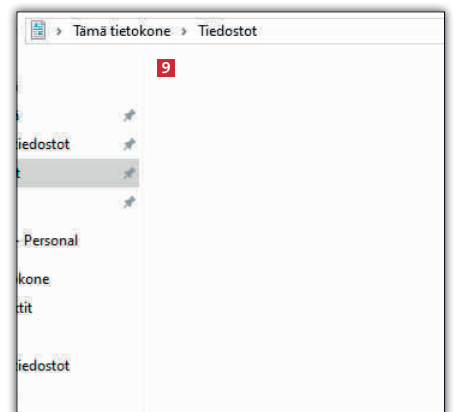
3 Poista sitten rasti **3** kohdasta **Piilotetut kohteet**. Näin varmistat, että piilotettuja tiedostoja ei kuitenkaan näytetä.

4 Napsauta piilotettavaa tiedostoa tai kansiota **4** hiiren kakkospainikkeella. Valitse **Ominaisuudet** **5**.

5 Lisää valintamerkki **6** kohtaan **Piilotettu**. Napsauta ensin painiketta **Käytä** **7** ja sitten **OK** **8**.

6 Kansio on nyt piilotettu Resurssienhallinnassa **9**. Kun haluat sen näkyvän uudelleen, valitse **Näytä** ja rasti **Piilotetut kohteet**.

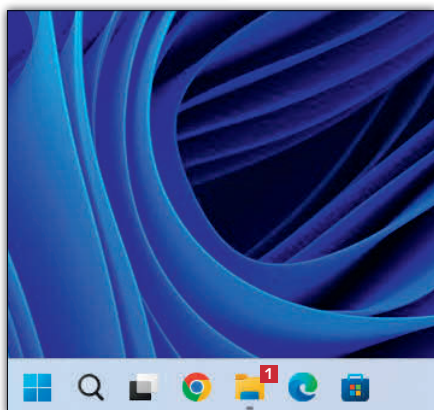
Tiedostot ovat piilossa mutteivät kaikkilta

Huomaa, että esittelemämme toimenpide piilottaa tiedostot useimmilta ihmisiltä. Voit selailla Resurssienhallintaa tuntikausia törmäämättä piilotettuihin tiedostoihin ja kansioihin. Jos vieraasi on kuitenkin tietotekniikkaan perehtynyt ja etsii tietoisesti salaisia tiedostoja, hän pääsee helposti käsiksi tiedostoihin käyttämällä Re-

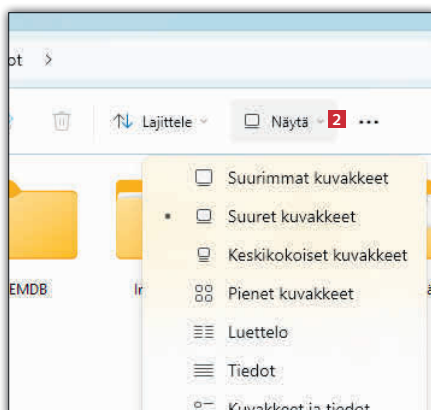
surssienhallinnan piilotettujen kohteiden asetusta. Vinkkimme ovat siis hyödyksi vain, jos vieraallasi on hyvät aikomukset. Artikkelissamme olemme, että joku, jolla on pahat aikomukset, pystyy halutessaan helposti ohittamaan varoituksemme. Ehdotuksemme toimivat siis parhaiten silloin, kun vieras on luotettava henkilö.

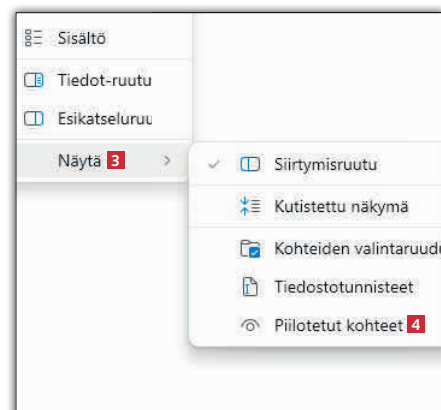
Windows 11

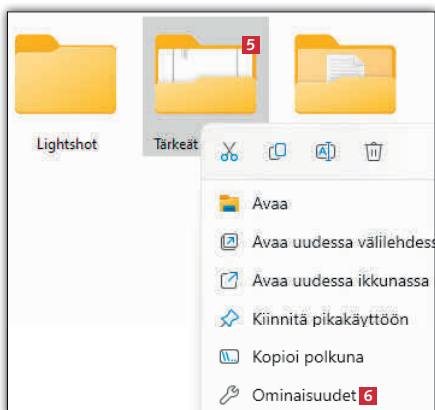
1 Avaa Resurssienhallinta Windows 11:n tehtäväpalkin kuvakkeesta **1**.

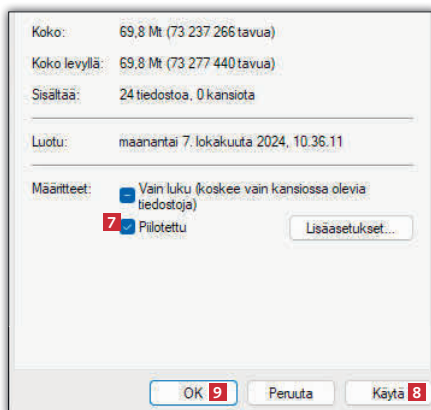
2 Valitse sitten yläreunasta **Näytä**-välilehti **2**.

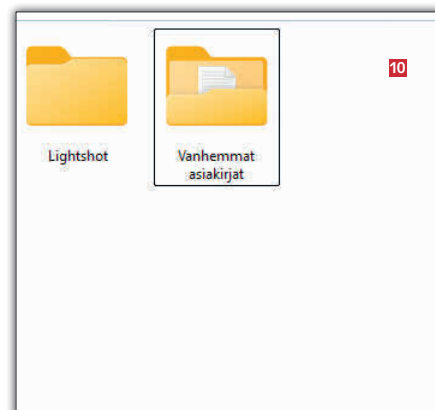
3 Valitse avautuvasta valikosta **Näytä** **3** ja poista valinta kohdasta **Piilotetut kohteet** **4**.

4 Napsauta piilotettavaa tiedostoa tai kansiota **5** hiiren kakkospainikkeella. Valitse **Ominaisuudet** **6**.

5 Lisää nyt valintamerkki kohtaan **Piilotettu** **7**. Napsauta ensin painiketta **Käytä** **8** ja sitten **OK** **9**.

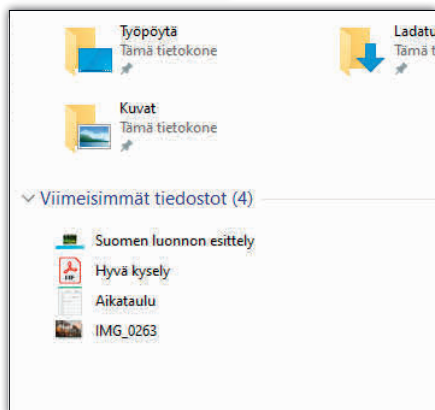

6 Kansio on piilotettu Resurssienhallinnassa **10**. Valitse **Näytä**-valikosta **Piilotetut kohteet**, kun haluat kansion takaisin näkyviin.

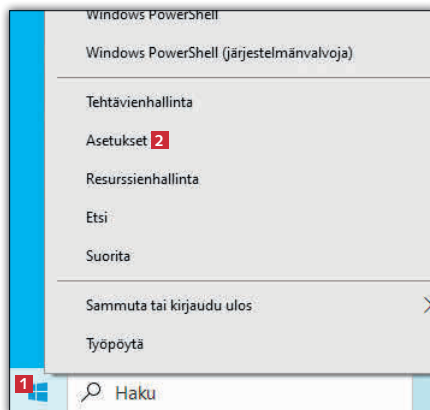
HÄVITÄ JÄLKESI

Siivoa jälkesi perin pohjin

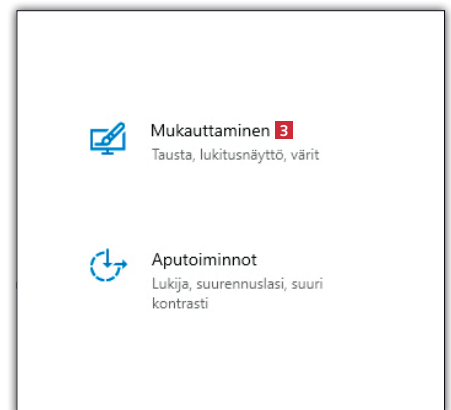
Windows näyttää kaikkialla luetteloita viimeksi käyttämistäsi tiedostoista. Ohjeillamme varmistat, ettei vieraasi vahingossa törmää näiden tiedostojen nimiin.

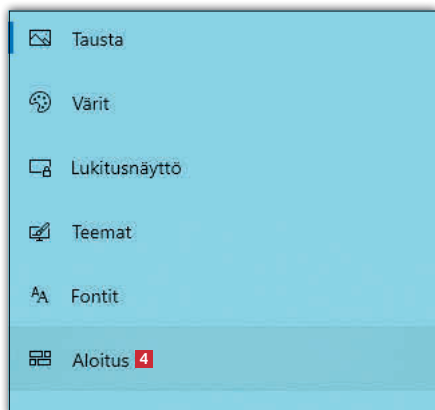
1 Resurssienhallinnan aloitusnäytön alareunassa on yleensä luettelo viimeksi käyttämistäsi tiedostoista. Se voi olla riskialtista.

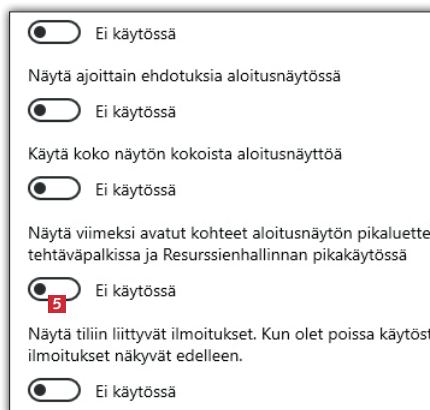
2 Napsauta ensin Windows 10:n aloituspainiketta **1** hiiren kaksoispainikkeella ja valitse avautuvasta valikosta **Asetukset** **2**.

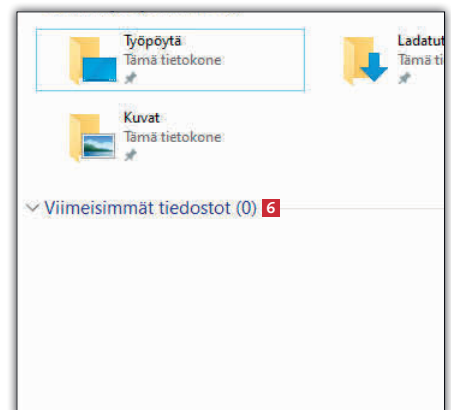
3 Valitse asetuskäytössä **Mukauttaminen** **3**.

4 Napsauta sitten valikkonäkymässä kohtaa **Aloitus** **4**.

5 Napsauta nyt liukusäädintä **5** kohdassa **Näytä viimeksi avatut kohteet aloitusnäytön pikaluettelossa ja Resurssienhallinnan pikakäytössä**.

6 Muutoksen jälkeen poistetaan **Viimeisimmät tiedostot** -luettelon **6** kohteet, jotta vieraskäyttäjä ei pääse käsiksi niiden tietoihin.

Siivoa jälkesi entistä paremmin

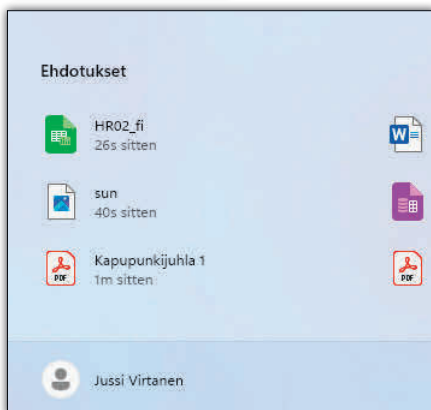
Artikkelimme ohjeita noudattamalla voit varmistaa, ettei vieraskäyttäjä törmää vahingossakaan viime aikoina käyttämäsi asiakirjojen ja tiedostojen tietoihin. Huomaa kuitenkin, että IT-asiantuntija voi silti löytää asiakirjojen jälkiä tietokoneestasi esimerkiksi tarkista-

malla väliaikaisten tiedostojen tiedot. Suosittelemme siihen BleachBit-ohjelmaa, jos haluat poistaa digitaaliset jälkesi taatusti perinpohjaisesti.

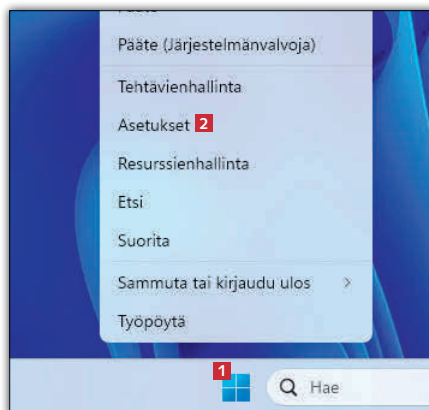
Löydät BleachBitin ja kattavan oppaan sen käytöstä osoitteesta kotimikro.fi/2501

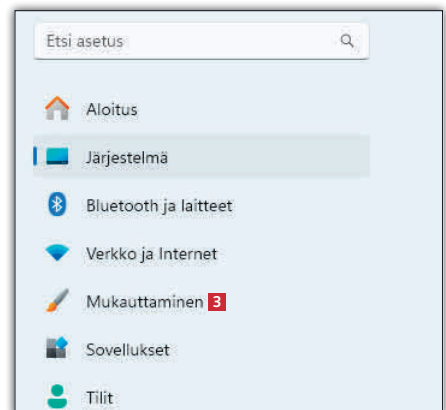
Windows 11

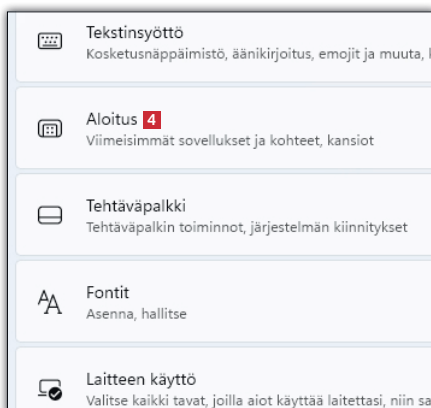
1 Windows 11:n aloitusvalikko on yksi niistä paikoista, joissa viimeksi käyttämäsi tiedostojen nimet ovat nähtävissä.

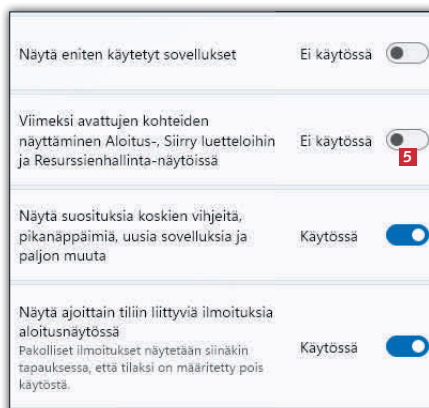
2 Napsauta Windows 11:n aloituspainiketta **1** hiiren kakkospainikkeella ja valitse avautuvasta valikosta kohta **Asetukset 2**.

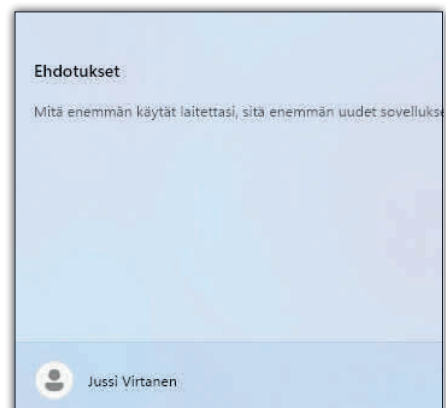
3 Valitse asetusnäkyssä **Mukauttaminen 3**.

4 Napsauta sitten valikkonäkyssä kohtaa **Aloitus 4**.

5 Napsauta vielä liukusäädintä **5** kohdassa **Viimeksi avattujen kohteiden näyttäminen Aloitus-, Siirry luetteloihin ja Resurssienhallinta-näyttöissä**.

6 Kun asetusta on muutettu, Windows ei enää näytä viimeksi käytettyjen tiedostojen nimiä esimerkiksi aloitusvalikossa.

AppLocker

Tämä ohjelma lukitsee valitut Windows-ohjelmat niin, etteivät muut käyttäjät voi päästä niihin käsiksi.

Kieli
Englanti

Käyttöjärjestelmä
Windows 10 ja 11

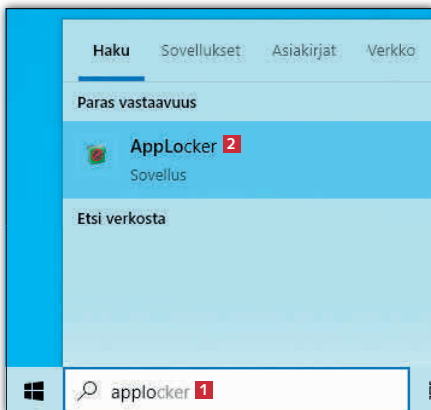
Lataa ohjelma verkkosivuilta:
kotimikro.fi/2501

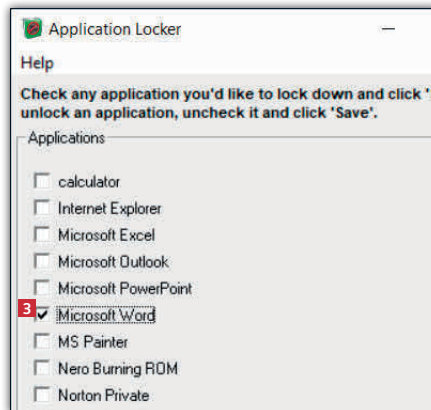
PÄÄSY OHJELMIIN

Lukitse ohjelmia

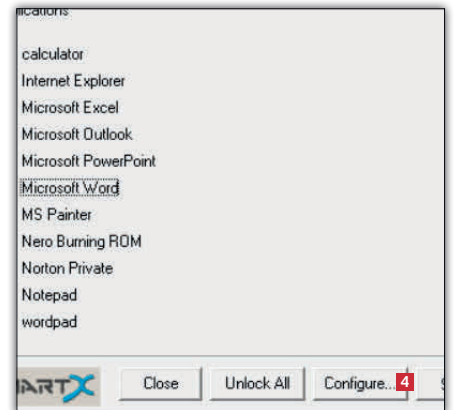
AppLocker-ohjelmalla voit lukita valitsemasi sovellukset, jotta vieraskäyttäjät eivät pääse käyttämään niitä. Lukituksen voi sitten poistaa vain AppLockerilla.

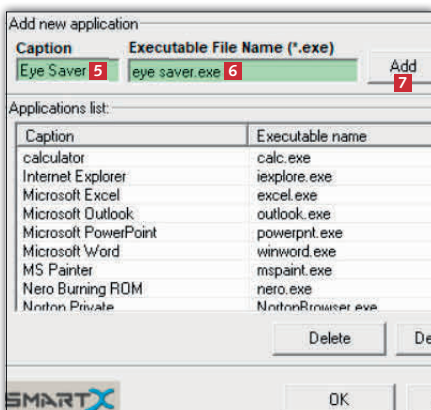
1 Lataa ohjelma verkkosivuiltamme ja asenna se. Kirjoita Windowsin hakukenttään **applocker** **1** ja valitse sitten **AppLocker**-sovellus **2**.

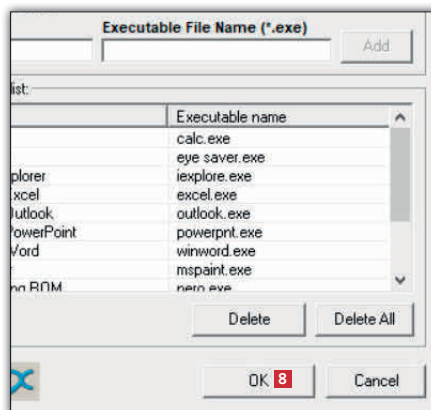
2 AppLocker käynnistyy. Valitse sitten luettelosta yksi tai useampi ohjelma **3**, jonka haluat lukita. Valitse oikeasta alakulmasta **Save**.

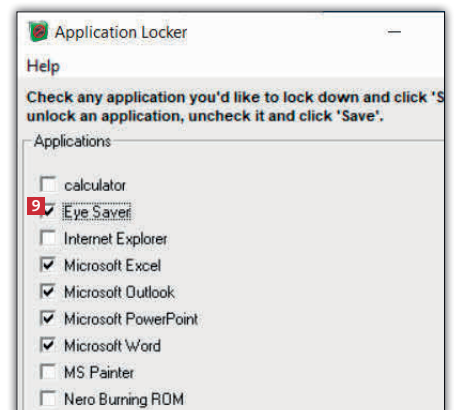
3 Valitse sitten **Configure...** **4** luokitaksesi myös kaikki sellaiset haluamasi sovellukset, jotka eivät näy AppLockerin perusluettelossa.

4 Kirjoita ohjelman nimi **5** ja exe-tiedoston nimi **6**. Katso lisätietoja seuraavalta sivulta, jos haluat apua exe-tiedoston nimen löytämisessä. Napsauta sitten **Add**-painiketta **7**.

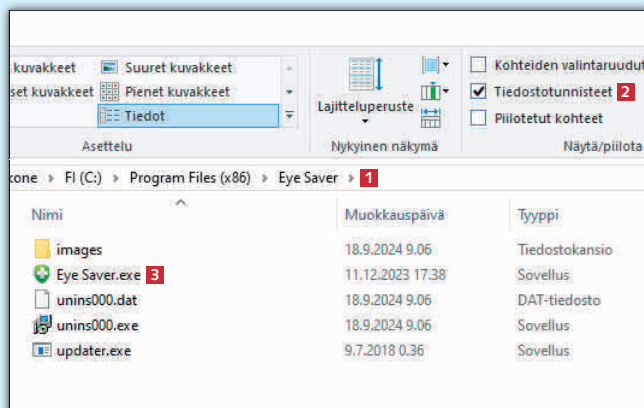
5 Sulje ikkuna napsauttamalla **OK**-painiketta **8**.

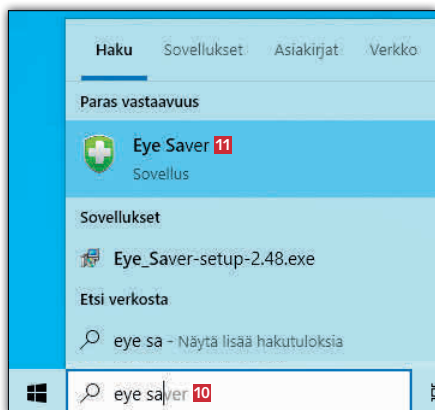
6 Lisää sitten valintamerkki ohjelman kohdalla oleva ruutuun **9** ja valitse oikealta alhaalta **Save**. Valitut ohjelmat on nyt estetty ja lukittu.

Etsi tietyn exe-tiedoston nimi

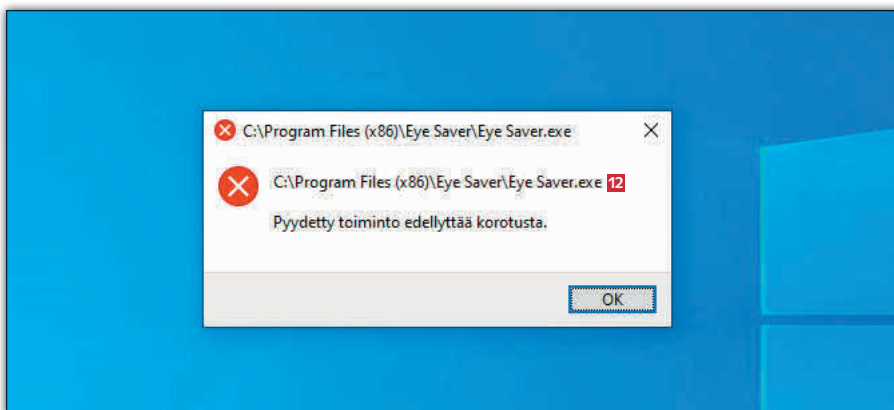
AppLocker-oppaamme kohdassa neljä sinun on annettava lukittavan sovelluksen exe-tiedoston nimi. Löydät tämän nimen siirtymällä sovelluksen kansioon Resurssienhallinnassa ja etsimällä sieltä ohjelman exe-tiedoston. Sovelluskansio sijaitsee yleensä kansiossa C:\Applications- tai C:\Applications (x86).

Etsi sovelluksen kansio **1** ja lisää valintamerkki kohtaan **Tiedostotunnisteet** **2**. Etsi exe-tiedoston tarkka nimi **3** ja käytä sitä ohjeidemme kohdassa 4.

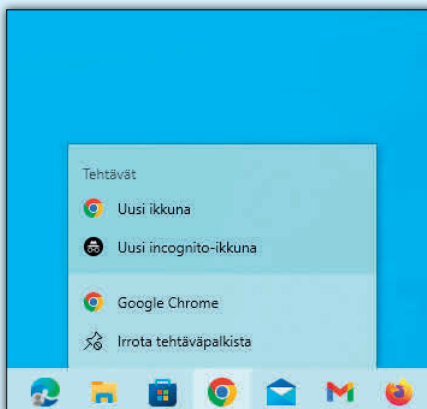
7 Testaamme ohjelmien lukitusta. Kirjoita hakukenttään ohjelman nimi **10** ja yritä avata ohjelma napsauttamalla löytynyttä hakutulosta **11**.

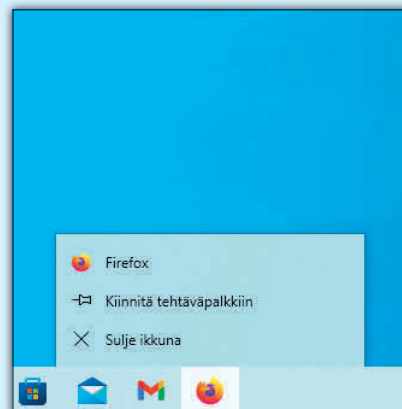
8 Windows on nyt lukinnut ohjelman **12**, etkä voi enää yrittää avata sitä. Lukituksen poistaminen onnistuu ainoastaan AppLocker-sovelluksessa poistamalla valintamerkin lukitun sovelluksen valintaruudusta.

Vaihtoehtoisen selaimen valmistelu

Vakioselaimessasi on todennäköisesti paljon yksityisiä tietoja. Tarjoa vieraillesi käyttöön toinen selain, jossa ei ole historiatietoja. Voit asettaa selaimen saataville esimerkiksi tehtäväpalkkiin.

Poista vakioselaimesi tehtäväpalkista napsauttamalla sitä hiiren kakkospainikkeella ja valitsemalla Irrota tehtäväpalkista.

Lisää toinen selain napsauttamalla sen kuvaketta hiiren kakkospainikkeella ja valitse Kiinnitä tehtäväpalkkiin.